س. کارا- مورزا

آنتونیو قرامشی‌نین هئگئمونییا حاقیندا تعلیمی

۲۲ یانوار –آنتونیو قرامشی‌نین دوغوم گونودور. یازیچی‌نین «شعورون مانیپولیاسییاسی» اثریندن – قرامشی و اونون هئگئمونییا حاقیندا نظریه‌سینه دایر حیصه‌نی تقدیم ائدیریک.

ایتالیان کوممونیست پارتییاسی‌نین بانی‌سی، پارلامئنت دئپوتاتی آنتونیو قرامشی ۱۹۲۶- جی ایلده فاشیستلر طرفیندن حبس اولونوب، حبسخانایا سالینیب، ۱۹۳۴-جو ایلده آمنئستییادان سونرا آغیر خسته حالدا سربست بوراخیلیب، ۱۹۳۷-جی ایلده وفات ائدیب. ۱۹۲۹- جو ایلین اوْللرینده اونا حبسخانادا یازماغا ایجازه وئردیلر و او، اوْز بؤیوک «حبسخانا دفترلری» اثرینه باشلادی. بو اثر ایلک دفعه ایتالییادا ۱۹۵۱ -۱۹۴۸-جی ایللرده چاپ ائدیلیب، ۱۹۷۵-جی ایلده ایسه شرحلرله بیرلیکده دؤرد جیلدلیک علمی-تنقیدی نشری چیخدی. او زاماندان بری آرد-آردا روس دیلیندن باشقا بیر چوخ دیللرده دفعه‌لرده یئنیدن نشر ائدیلیب، بو اثره حصر ائدیلمیش تدقیقات ادبیاتی ایسه آغلاسیغماز هجم‌ده‌دیر – مینلرله کیتاب و مقاله‌لر. روس دیلینده «حبسخانا دفترلری»نین تخمیناً دؤرده اوچو نشر ائدیلیب، ۷۰-جی ایللرین اوللریندن باشلایاراق، یئنیدن‌قورمایا حاضیرلیغین هر یئرده حیسس ائدیلدیگی زاماندا ک.پ.س.س ایدئولوقلاری قرامشی‌نین آدینا تام شکیلده قاداغا قویدولار (حالبوکی دولایی علامتلره اساساً دئمک اولار کی، یئنیدن‌قورما ایدئولوقلاری قرامشی‌نین اثرلرینی اینتئنسیو شکیلده اؤیره‌نیردیلر).

قرامشی‌نین دؤورییه‌دن چیخاریلماسی اوچون باهانا (تامامیله اویدورولموش) گویا اونون لئنین‌له درین فیکیر آیریلیغی ایدی. اصلینده ایسه سبب اوندادیر کی، قرامشی‌نین تعلیمی «یوخاریدان اینقیلاب»این حیاتا کئچیریلمه‌سی اوچون س.س.ر.ای اهالی‌سی‌نین شعورونو مانیپولیاسییا ائتمک اوزره کامپانییانین اساسیندا دوروردو.

«حبسخانا دفترلری» قرامشی طرفیندن نشر اوچون دئییل، اوْزو اوچون، بوندان علاوه، تورمه سئنزوراسی‌نین نظارتی آلتیندا یازیلمیشدی. اونو اوخوماق آسان دئییل، لاکین چوخ‌سایلی «قرامشی‌شوناسلارین» کؤمگی ایله ماتئریال‌لارین دئمک اولار کی هامی‌سی‌نین مضمونو برپا ائدیلیب و ایضاحلار آراسین‌داکی فرقلر بؤیوک دئییل. عمومی‌لیکده دئمک اولار کی، اثر بوتون هومانیتار بیلیک ساحه‌لرینه – فلسفه و پولیتولوگییا، آنتروپولوگییا (اینسان حاقیندا تعلیم)، کولتورولوگییا و پئداقوقیکایا بؤیوک تؤحفه وئریب. بو تؤحفه‌نی قرامشی مارکسیزمی اینکیشاف ائتدیره‌رک و پروتئستانت رئفورماسییا، فرانسیز اینقیلابی، ۱۹۱۷-جی ایلین روس اینقیلابی – عینی زاماندا فاشیزم تجروبه‌سینی درک ائدرک ائتمیش‌دیر. بئله‌لیکله او، معاصر جمعیت اوچون – دؤولت و اینقیلابین یئنی نظریه‌سینی یاراتمیش‌دیر (کندلی روسییاسی شرایطینده یارادیلمیش لئنین نظریه‌سی‌نین اینکیشافی و معین درجه‌ده آرادان قالدیریلماسی اوچون). لاکین آشکار اولوندو کی، کوممونیزمین قلبه‌سی اوغرون‌دا چالیشارکن، قرامشی عموموم علمی اهمیت‌لی بیر چوخ یئنی‌لیکلر ائتدی.

معلوم اولدوغو کیمی، «بیلیک – گوجدور» و بیلیگی منیمسه‌میش و اونو تطبیق ائتمک ایمکانی الده ائتمیش هر کس بو گوجدن ایستیفاده ائده بیلر. آلوو اینسانا ایبتیدائی وضعیتدن چیخماغا کؤمک ائدیب، لاکین اینکویزی‌سییا آلوووندا یاندیریلمیش اینسان، تانری‌لاردان اینسانلار اوچون آلوو اوغورلامیش پرومئتئیی خوش سؤزلرله خاطیرلامایا بیلر. کومونیست طرفیندن یارادیلمیش نظریه کومونیزمین دوشمنلری طرفیندن ائفئکتیو شکیلده ایستیفاده ائدیلیب (بیزیم کومونیستلر ایسه اونو تانیماق ایسته‌میرلر). بو، قرامشی‌نین گوناهی دئییل.

اگر بوگون «قرامشی» سؤزو اوزره ایری غرب علمی معلوماتلار بازاسین‌دا آختاریش وئرسک (مثلاً، نهنگ آمئریکان «دیسئرتاسییالار» بازاسینی)، قرامشی‌نین نظریه‌سی‌نین کؤمگی ایله نه قدر گئنیش‌میقیاسلی اجتیماعی حادثه‌لرین اؤیرنیلمه‌سینه معطل قالارسان. بورایا هم میللی موناقیشه‌لرین قیزیشدیریلماسی‌نین گئدیشاتی، هم نیکاراقوادا کیلیسانین یوخاری دایره‌لری‌نین «آزادلیق تئولوگییاسی»نا قارشی موباریزه تاکتیکاسی، هم آ.ب.ش.-دا ایدمان تاریخی و اونون کوتلوی شعورا تأثیری، هم معاصر آفریکان ادبیاتی‌نین خصوصیتلری، هم ده بو و یا دیگر نؤوع رئکلاملارین ائفئکتیولیگی عاییددیر. اگر ۳۰-۲۰ ایل اؤنجه پراقماتیک غرب اجتماعیاتی بوتون اهمیتلی اجتماعی پروسئسلرین تحلیلی اوچون کلاسیک مارکسیزم مئتودولوگییاسین‌دان (طبیعی کی، دیگر مئتودولوگییالارلا برابر) ایستیفاده‌نی موطلق حساب ائدیردیسه، بو گون قرامشی‌نین قاورام‌لاری و مئتودولوگییالارینا اساساً بیر پروبلئم اوزرینده «ایشله‌مک» ضروری حساب ائدیلیر.

قرامشی اثری‌نین اساس بؤلمه‌لریندن بیری – هئگئمونییا حاقیندا تعلیم‌دیر. بو – دؤولتین داغیدیلماسی و یئنی اجتماعی-سیاسی قورولوشا کئچید حاقیندا عمومی اینقیلاب نظریه‌سی‌نین بیر حیصه‌سی‌دیر. بیزیم پروبلئمیمیزه بیرباشا عاییدیتی اولان تعلیمین ماهیتی حاقیندا قیساجا دانیشاق.

قرامشی‌نین فیکرینجه، حاکم صینفین حؤکمرانلیغی یالنیز زوراکیلیغا دئییل، هم ده راضیلیغا اساس‌لانیر. حاکمیت مئکانیزمی – تکجه مجبورائتمه دئییل، هم ده ایناندیرمادیر. حاکمیتین اقتصادی اساسی کیمی مولکیت صاحبی اولماق کیفایت دئییل – مولکیت‌چیلرین حؤکمرانلیغی بو یوللا آوتوماتیک اولاراق ضمانت آلتینا آلینمیر و ثابت حاکمیت تامین ائدیلمیر.

بئله‌لیکله، هانسی صینفین حاکم اولماسین‌دان آسیلی اولمایاراق، دؤولت ایکی نهنگه – گوج و راضی‌لیغا اساس‌لانیر. لازیمی راضی‌لیق سوییه‌سی‌نین الده ائدیلدیگی وضعیتی قرامشی هئگئمونییا آدلاندیریر. هئگئمونییا – دونوب قالمیش، بیردفعه‌لیک الده ائدیلمیش وضعیت دئییل، اینجه و دینامیک، فاصیله‌سیز و پروسئس‌دیر. بو زامان «دؤولت مجبورائتمه زره - ینه بورونموش هئگئمونییادیر». باشقا سؤزله، مجبورائتمه – ساده‌جه اولاراق داها اهمیت‌لی مضمونا مالیک زره دیر. بون‌دان علاوه، هئگئمونییا ساده‌جه راضی‌لیغی دئییل، هم ده موثبت (فعال) راضی‌لیغی نظرده توتور کی، بو زامان وطنداشلار حاکم صینفه لازیم اولان شئیلری آرزو ائدیرلر. قرامشی بو جور تعریف وئریر: «دؤولت – پراکتیکی و نظری فعالیتین مجموعسودور کی، اونون واسطه‌سیله حاکم صینیف، ایداره‌چیلرین فعال راضی‌لیغینا نایل اولاراق اؤز حؤکمران‌لیغینا برائت قازاندیریر و اونو الینده ساخلاییر».

صحبت ساده‌جه سیاستدن دئییل، معاصر قرب جمعیتی‌نین تمل کئیفیتلریندن گئدیر. بو اوندان بللی اولور کی، یاخین نتیجه‌لره تامامیله فرق‌لی یوللا دیگر گؤرکملی موتفکیرلر ده گلمیشلر. هایدئگئر تدقیقات‌چی‌سی آمئریکان فیلوسوف C. Uayt یازیر: «۱۹۳۶-جی ایلده هایدئگئر قیسمن نازیست آلمانییاسین‌داکی شرایطده قازاندیغی سیاسی تجروبه‌یه، قیسمن ده نیچه‌نین اثرلری‌نین اوخونماسی‌نین نتیجه‌سی اولاراق – آنتونیو قرامشی‌نین (تخمیناً عینی زامان‌دا، لاکین فرق‌لی تجروبه و موطالیعه‌دن چیخیش ائده‌رک) «هئگئمونییا» پروبلئمی آدلاندیردیغی ایدئیایا گلیب چیخمیش‌دیر: داها دقیق ایسه، اطاعتده کی قروپلاری، اونلارین ایراده‌سینه قارشی، لاکین اونلارین راضی‌لیغی ایله جمعیتین کیچیک حیسه‌سی‌نین ماراقلارینا اویغون شکیلده مانیپولیاسییا ائده‌رک، غئیری-آشکار و اوُرتولو شکیلده ، موختلیف اوستونلوک تشکیل ائدن اجتماعی قروپلارین موقتی بلوکلاری‌نین «دینامیک تارازلیغی»نین کمکی ایله، «غئیری-زوراکی مجبورائتمه»دن ایستیفاده ائده‌رک نئجه ایداره ائتمه‌لی ایدئیاسینا. »

اگر دؤولتین اساس گوجو و حاکم صینفین حؤکمرانلیغی‌نین اساسی – هئگئمونییادیرسا، او زامان سیاسی قورولوش مسئله‌سی و یا عکسینه – اونون داغیدیلماسی شرطلری هئگئمونییانین نئجه الده ائدیلمه‌سی و یا داغیدیلماسی مسئله‌سینه گتیریب چیخاریلیر. بو پروسئسده اساس واسطه‌چی کیم‌دیر؟ پروسئ‌سین «تئکنولوگییاسی» نئجه‌دیر؟

قرامشی‌نین فیکرینجه، هئگئمونییانین هم برقرار ائدیلمه‌سی، هم ده داغیدیلماسی – «مولئکولیار» پروسئس‌دیر. او، صینفی قوه‌لرین توققوشماسی کیمی دئییل (قرامشی وولقار تاریخی ماتئریالیزمین دولو اولدوغو بو جور مئکانیستیک آنالوگییالاری اینکار ائدیردی)، گؤرونمه‌ین، کیچیک پایلارلا هر بیر اینسانین شعورون‌دا فیکیر و احوالین دگیشمه‌سی کیمی فعالیت گؤستریر. هئگئمونییا اؤزلوگونده دونیا و اینسانلار، خئییر و شر، گؤزل و چیرکین اولان حاقیندا تصوورلری، سیموولار و اوبرازلار، عنعنه‌لر و مؤوهوماتلار چوخلوغونو، بیر چوخ عصرلرین بیلیک و تجروبه‌سی مجموعسونو احتیوا ائدن جمعیتین «مدنی نووه‌سینه» اساس‌لانیر. بو نووه ثابت اولدوغو مدتده جمعیتده مؤوجود قورولوشون قورونماسینا ایستیقامت‌لنمیش «دایانیقلی، کوللئکتیو ایراده» مؤوجوددور. بو «مدنی نووه‌نین» و کوللئکتیو ایراده‌نین داغیدیلماسی – اینقیلابین شرطلری‌دیر. بو شرطلرین یارادیلماسی – مدنی نووه‌یه قارشی «مولئکولیار» آقرئس‌سییادیر. بو – شعوردا معین چئوریلیش ائده‌جک حقیقتین سسلندیریلمه‌سی، نورلانما دئییل. بو، «کیتاب، بروشورا، ژورنال و قزئت مقاله‌لری، سونسوز تکرارلانان صحبتلر و موباحیثه‌لر توپلوسودور و اونلار اؤز نهنگ مجموعه‌لری ایله زامان و جوغرافی مکان‌دا کووردیناسییا ائدیلمیش و سینکرون فعالیتین آلینماسی اوچون ضروری اولان، معین درجه‌ده بیرجینس‌لیگه مالیک کوللئکتیو ایراده‌نین دوغدوغو اوزون‌مودتلی سعی‌لری فورمالاش‌دیریرلار. »

ک.پ.س.س. ایدئولوژی ماشی‌نین یئنیدن‌قورما دؤورونده بو جور نهنگ سعی‌لری نئجه یاراتدیغینی خاطیرلاییریق، «سووک»اون شعورون‌دا سووئت جمعیتی‌نین مدنی نووه‌سی هله داغیدیلمامیش‌دی و قیسا مدت بئله اولسا «اؤزللشدیرمه تطبیق ائدنلرین» هئگئمونییاسی برقرار اولمامیش‌دی. بو «یوخاریدان اینقیلاب» (قرامشی‌نین تئرمینلری ایله، «پاسیو اینقیلاب») دقیق شکیلده هئگئمونییا و مدنی نووه‌یه قارشی مولئکولیار آقرئسییا تعلیمینه اویغون اولاراق حاضیرلانمیش‌دی. یئلتسی‌نین مصلحت‌چی‌سی آ.ای.راکیتوو آکادئمیک ژورنال‌دا آشکار شکیلده یازیر: «روس بازاری‌نین معاصر کاپیتالیزم بازارینا ترانسفورماسییاسی یئنی اجتماعی قورولوش و نتیجه اولاراق، مدنی نووه‌ده رادیکال دگیشیک‌لیکلر طلب ائدیردی».

هئگئمونییانین برقرار (و یا محو) ائدیلمه‌سی اوچون مدنی نووه‌ده نه‌یه تأثیر ائتمک لازیم‌دیر؟ قرامشی دئییر کی، رقیبین نظریه‌سینه یوخ. عادی شعورا، اورتا ایستاتیستیک اینسانین گونده‌لیک، «کیچیک» فیکیرلرینه تأثیر ائتمک لازیم‌دیر. ان ائفئکتیو تأثیر اوصولو – یورولمادان عینی فیکیرلرین تکرار ائدیلمه‌سی‌دیر کی، اونلارا اؤیرشسینلر و شعورلا

دئییل، اینانجلا قبول ائتسینلر. «کوتله‌لر – قرامشی یازیر – فلسفه‌نی اینانج کیمی منیمسه‌یه بیلرلر». او همچی‌نین دوعالارین و مراسیملرین دایما تکرارلانماسی اوصولو ایله دینی ایناندیرمانی دستکله‌ین کیلیسایا دقت یئتیریردی.

قرامشی اؤزو چوخ گؤزل باشا دوشوردو کی، عادی شعور اوچون هم اؤز هئگئمونییاسینی قوروینلار، هم ده اینقیلابی قوه‌لر موباریزه آپارمالیدیرلار. هر ایکی طرفین اوغور شانسی وار، چونکی مدنی نووه و عادی شعور تکجه کونسئرواتیو دئییللر، هم ده دگیشکندیرلر. قرامشی‌نین «ساغلام دوشونجه» (زحمتکئشلرین کورطبعیی فلسفه‌سی) آدلاندیردیغی عادی شعورون بیر حیصه‌سی کومونیست ایدئیالارین درک ائدیلمه‌سی اوچون آچیق‌دیر. «آزادلیق هئگئمونییاسی‌نین» منبعی بورادادیر. اگر صحبت اؤز هئگئمونییاسینی ساخلاماق و یا برقرار ائتمک ایسته‌ین بورژوازییادان گئدیرسه، او، شعورا فانتاستیک افسانه‌لر یئریده رک، بو ساغلام دوشونجه‌نی نئیترالللاش‌دیرمالی و یا ازمه‌لی‌دیر.

هئگئمونییانین برقرار ائدیلمه‌سی و یا محو ائدیلمه‌سینده اساس فیقور کیم‌دیر؟ قرامشی‌نین جاوابی بیرمعنالی‌دیر: ضیالیلار. او، ضیالی‌لیغین ماهیتی، اونون یارانماسی، جمعیتده رولو و حاکمیتله موناسیبتلری حاقیندا بیر فصیل یازیب. ضیالیلارین ان موهوم اجتماعی فونکسییاسی – پئشه‌کارلیق دئییل (موهندیس، عالیم، کئشیش و س.). خصوصی اجتماعی قروپ کیمی، ضیالیلار محض معاصر جمعیتده ، ایدئولوگییا واسطه‌سیله هئگئمونییانین قورولماسی احتیاجی یاراندیغی زامان پئیدا اولموشلار. محض ایدئولوگییالارین یارادیلماسی و یاییلماسی، بو و یا دیگر صینفین هئگئمونییاسی‌نین برقرار و یا محو ائدیلمه‌سی – ضیالیلارین مؤوجودلوغونون اساس معناسی‌دیر.

حاکمیته گئدن بورژوازییانین ان ائفئکتیو هئگئمونییاسی فرانسادا برقرار اولموشدو، بورادا سرعتلی شکیلده کاپیتال و ضیالیلارین سیخ اتفاقی یاراندی. بو اتفاقین اساسین‌دا هم بورژوازییا، هم ده ضیالیلاری گوجلو فلسفی آخیملار یاراتمیش آلمان رئفورماسییاسی ایله علاقه‌لری دورور (دئییلدیگی کیمی، «کانت تانری‌نین باشینی اوزدو، روبئسپییئر ایسه کرالین»). عمومی‌لیکده ، پروتئستانت رئفورماسییاسی‌نین فرانسا اینقیلابی‌نین سیاسی مودئلی ایله بیرلشمه‌سینی قرامشی هئگئمونییانین برقرار ائدیلمه‌سی‌نین ائفئکتیولیگینده نظری ماکسیموم حساب ائدیر.

اؤز عقلی امگینی ساتاراق، ضیالیلار پول اولان یئره مئیل ائدیرلر. قرامشی یازیر: «ضیالیلار حاکم صینیفین اجتماعی هئگئمونییا و سیاسی ایداره‌ائتمه وظیفه‌لرینه تابع ائدیلمیش فونکسییالارین گئرچکلشدیریلمه‌سی اوچون ایستیفاده اولونان «نؤکری» اولاراق خیدمت گؤستریرلر». دوغرودور، جمعیتده هر زامان معین ضیالیلار اولور کی، قرامشی اونلاری «عنعنوی ضیالیلار» آدلاندیریر – هئگئمونییاسینی ایتیرمیش قروپا خیدمت ائتمیش، اؤز ایدئیالارینی دگیشمه‌میش ضیالیلار. عادتن هئگئمونییانی یئنیجه الده ائتمیش قروپ اونلاری اهلی‌لشدیرمگه چالیشیر. بوندان باشقا، اؤز هئگئمونییاسی اوغرون‌دا موباریزه اوچون یئتیشمکده اولان اجتماعی حرکاتلار اؤز ضیالیلارینی یارادیرلار کی، اونلار مدنی نووه‌یه تأثیر و هئگئمونییانین اله کئچیریلمه‌سی اوچون اساس واسطه‌چی رولو اویناییرلار.

بو – قرامشی تعلیمی‌نین بعضی مووددعالاری‌نین قیسا و ساده‌لشدیریلمیش ایفاده‌سی‌دیر. دوشونورم، آرتیق بو ایضاحدان بو کونسئپسییانین نه قدر محصولدار و گئنیش اولدوغو گؤرونور. قرامشی تاریخی ماتئریالیزمی (هم مارکسیست، هم ده لیبئرال وئرسییاسینی) دفع ائتمیش، یئنی اجتماعیاتین اساسلارینی قویموش شخصلردن بیری‌دیر. اونون آدینی عبث یئرده کولتورولوگییادا M.Baxtin، M.Fuko و فلسفه‌دکی دیگر یئنی‌لیک‌چیلرده بیرلیکده چکمیرلر. قرامشی – دونیانین یئنی علمی منظره‌سینی حیس ائتمیش و اونون روحونو جمعیت حاقیندا علمه کؤچوره بیلمیش ایلک فیلوسوفلاردان بیری‌دیر.

تدقیق ائدیلدیکدن سونرا قرامشی‌نین هئگئمونییا حاقیندا تعلیمینه اویغون اولاراق اینکیشاف ائتدیگی گؤستریلن بو اجتماعی پروسئسلردن بیر نئچه نومونه گتیره‌جگم. یئنیدن‌قورما حاقیندا سونرا دانیشاجاغیق.

یقین کی، قرامشی نظریه‌سی‌نین حقیقی‌لیگی‌نین ان اؤنملی تصدیقی – هیندیستانین موستملکه آسیلی‌لیغیندان قئیری-زوراکی یوللا آزاد ائدیلمه‌سی اوزره هیند میللی کونقره سی‌نین اوغورلو ایستراتئگییاسی‌دیر. «کیچیک سؤزلر و فعالیت» چوخلوغو واسطه‌سیله پارتییا اهالی کوتله‌سینده مؤحکم مدنی هئگئمونییایا صاحب اولدو. موستملکه آدمینیستراسییاسی و اینگیلیس مئیللی ائلیتا مقاومت گؤسترمکده عاجیز ایدیلر – اونلار اوّلکی قورولوشون دستکلنمه‌سی اوچون ضروری اولان کوتله‌لرین مینیموم راضی‌لیغینی ایتیرمیشدیلر.

دیگر پارلاق و شعورلو شکیلده حاضیرلانمیش «عملیات» – ایسپانییانین فرانکونون اؤلوموندن سونرا توتالیتار و قاپالی جمعیتدن لیبئرال بازار اقتصادیاتینا، فئدئراتیو قورولوشا و قرب تیپ‌لی دئموکراتییایا دینج یوللا کئچمه‌سی‌دیر.

فرانکیست ائلیتا هئگئمونییاسی‌نین بحرانی هئگئمونییایا ادعالی اولان سول موخالیفتله باغلانمیش بیر سیرا پاکتلار واسطه‌سیله حل ائدیلدی. بو پاکتلار و گذشت‌لر نتیجه‌سینده سوللار «ائلیتایا قبول ائدیلدیلر»، فرانکیستلر ایسه منفور کئیفیتلرینی و فرازئولوگییالارینی دگیشدیلر و «دئموکراتلارا» چئوریلدیلر. سوللار ایسه کوتله‌لری دؤزمگه، اؤز

سوسیال طلبلریندن ایمتیناع ائتمگه «ایناندیردیلار» – ساغلار بونو باجارمازدیلار.

قرامشی‌نین نظریه‌سینه اساس‌لاناراق، کولتورولوقلار قرب جمعیتینده بورژوازیيانین هئگئمونیياسی‌نین برقرار اولماسی و دستکلنمه‌سینده اشیانین («چوخ ایشلنن ماللار») رولونو ایضاح ائدیرلر. اشیالار (مادی مدنیت) اورتا ایستاتیستیک اینسانین یاشادیغی موحیطی فورمالاشدیریرلار. اونلار عادی شعورا گوجلو تأثیر گؤسترن «ایسماریجلار» احتیوا ائدیرلر. اگر اشیالار اونلارین «نیشانه» («سیموول‌لاردان فورمالاشمیش اینفورماسییا سیستئملری») فونکسیيالاری‌نین نظره آلینماسی ایله پروئکسییا ائدیلیرلرسه، آخی‌ني‌نین نهنگ میقیاسی و موختلیف‌لیکلری سایه‌سینده اونلار عادی شعورون فورمالاشماسین‌دا حل‌ائدیجی گوجه مالیک اولا بیلرلر. محض چوخ‌ایشلنن ماللارین (اونلار آراسیندا خصوصی یئری آوتوموبیل توتور) دیزاینی آ۰ب۰ش۰-دا مدنی دگرلرین شعورا یئریدیلمه‌سی‌نین («مدنی نووه‌نین» یارادیلماسی و قورونماسی) اساس مئخانیزمینه چئوریلدی. متخصصلر خصوصی اولاراق بو مئخانیزمین جمعیتین «ائفئکتیو ایستانداردلاشدیریلماسی و سئقمئنت‌لشدیریلمه‌سی» باجاریغینی قئید ائدیرلر.

ایستانداردلاشدیرما و سئقمئنت‌لشدیرمه – وطنداش جمعیتینده هئگئمونیيانین اساس شرطی‌دیر، بورادا «آتوم‌لاشمانی»، اینسانلارین فردی‌لشمه‌سینی قورویوب ساخلاماق طلب اولونور. لاکین عینی زامان‌دا «سئقمئنتلری» طبیعی واحیدلیگه گتیریب چیخارمایان – هئگئمونییا اوچون تهلوکه‌سیز اولان باغلارلا علاقه‌لندیرمک لازیم‌دیر. قرامشی مئتولوگییاسی اوزره تدقیقاتلارین گؤستردیگی کیمی، آبش-دا بونون اوچون ائفئکتیو اصول ایدمان ایدی. او، ائله بیر سیموول و اوبرازلار یاراتدی کی، جمعیتین ان موختلیف سئقمئنتلرینی – قارادریلی آشاغی طبقه‌دن بورژوا ائلیتاسینا قدر هر کسی یومشاق، اجتماعی واحیدلییه گتیریب چیخارمایاجاق باغلارلا علاقه‌لندیردی. ایدمان عمومی کوتلوی مدنیت و عادی شعورون خصوصی کسیمینی یارادیردی.

قارشی قوه‌لرین معین مسئله اوزره اجتماعی شعوردا هئگئمونییا اوغروندا اؤز کامپانیيالارینی شعورلو شکیلده پلانلاشدیردیقلاری آیری-آیری حاللارین تدقیقی داها ماراقلی‌دیر. مثلاً، ۱۹۸۵ -۱۹۸۴-جی ایللرده تاچئرین اؤزل‌لشدیرمه کامپانییاسی بو جور ایدی. اؤزل‌لشدیرمگه قارشی چیخان اینگیلیس همکارلار اتفاقلاری اجتماعی فیکری اؤز طرفلرینه چکمک ایسته‌ییردیلر، لاکین هئگئمونییا اوغروندا یاریشدا مغلوب اولدولار. عمومی‌لیکده، اینگیلیسلر اؤزل‌لشدیرمگه راضی‌لیق وئردیلر و یالنیز بونون فسادلارینی اؤز اوزرلرینده حیس ائتدیکده تاچئریزمدن اوزاقلاشماغا باشلادیلار.

قرامشی‌نین مئتودولوگییاسی N.Rokfellerin تشّبوثو ایله، Z.Brejinskinin رهبرلیگی آلتیندا یارادیلمیش «اوچ‌طرفلی کومیسییا»نین فعالیتی‌نین ماهیتینی چوخ گؤزل آشکار ائدیر. بو – قارانلیق «دونیا حؤکمرانلیغی‌نین» ان قاپالی و تأثیرلی تشکیلاتلاریندان بیری‌دیر. آبش، آوروپا و یاپونییادان اولان ۳۰۰-ا یاخین عضوو وار. مقصد – خصوصیله مالییه و ائنئرگئتیکا سفئراسی داخیل اولماقلا، ترانس‌میللی کورپوراسیيالارین بوتون دونیا اؤلکه‌لرینه چیخیشینا نایل اولماقلا، یئنی دونیا نیظامینی ایستابیل‌لشدیرمک دیر. اوچ‌طرفلی کومیسییا ایندیکی قلوبال مالییه بحراني‌نین یارانماسینا و عمومی‌لیکده ۷۰-جی ایللرله موقاییسه‌ده دونیانین قئیری-ایستابیل‌لشمه‌سینه شرایط یاراتمیشدیر. لاکین بیزیم اوچون دیگر نتیجه ماراقلی‌دیر: بو گیزلی تشکیلات بوتون اساس اؤلکه‌لرده اجتیماعیّته تأثیر واسطه‌لرینی ائله سفربر ائتمیشدی کی، فعالیتی‌نین «خوشاگلمز» فسادلاری عمومیتله اجتماعی دئباتلاردان یوخا چیخسین. بو قوه‌لر (عالیملر، مطبوعات، «معنوی لیدئرلر») دونیا میقیاسیندا عادی شعورا ائله تأثیر گؤسترسینلر کی، اینسانلار آشکار اولانی گؤره بیلمه‌سینلر. اونلارین «ساغلام دوشونجه»سینی سؤندوروبلر.

نهایت، لیبئرال ضیالیلار طرفیندن شرقی آوروپا اؤلکه‌لرینده سوسیالیست قوه‌لرین هئگئمونیياسی‌نین محو ائدیلمه‌سی تام اولاراق قرامشی تعلیمی‌نین منطیقی اوزره حیاتا کئچیریلمیش‌دیر. آبش- دا بو اؤلکه‌لرین مدنی نووه‌سی‌نین محو ائدیلمه‌سینده تئاترین رولو حاقیندا دیسئرتاسییالار یازیلمیشدیر – چوخ ماراقلی موطالیعه‌دیر (قرامشی اؤزو هئگئمونییا نظریه‌سینده همچینین تئاترا، خصوصیله ده ایتالییادا فاشیستلرین حاکمیته گلمه‌سینده آز رول اوینانامیش لویجی پیراندئللو تئاترینا یئر آییریردی). مثلاً، آلمانییا دئموکراتیک رئسپوبلیکاسیندا تانینان، اؤز پیئسلرینده «تاریخین آشاغیدان محوی» نی قارشی‌سینا مقصد قویان هاینئر موللئر تئاتری‌نین فعالیتی نظردن کئچیریلیر. بو – «آنتی-اینستیتوسیونال تئاتر»، یعنی اجتماعی قوروملاری گمیرمکده اولان تئاتر آدلاندیریلان حالین تیپیک نومونه‌سی‌دیر. تدقیقاتین نتیجه‌لرینه گؤره، صحنه قورولوشچولاری شعورلو اولاراق «هئگئمونییا مونولیت‌ینده چاتلار آختاریر و بو چاتلاری گئنیش‌لندیرمگه چالیشیردیلار – تاریخین سونونا قدر». تاریخین سونو او زامانلاردان بری غربه قارشی دایانان «سووئت بلوکونون» آرزو اولونان ایفلاسی آدلاندیریلمیشدی.

س. کارا- مورزا (تاتارجا بؤیوک شازدا آنلامیندادیر)